

פיקדון "התחלות חדשות"

1,000 ₪

לפיקדון לכל משפחה
שנולד לה ילד מתחילת המלחמה

כפוף לתנאי הבנק. ההטבה ללקוחות בנק מזרחי-טפחות שקיבלו החל מה-7.10.23 ועד 31.12.25 מענק לידה עם ממוצע שימושים חודשי של 3,000 ₪.

הפרסומות של מזרחי-טפחות לפיקדון התחלות חדשות. בעוד עשר שנים תקבלו 1,349 שקל, הבנק יקבל הרבה יותר (צילום מסך מתוך יוטיוב)

אל תהיו תינוקות

הבנק פועל רק לטובת עצמו. גם כשהוא מציע הטבה לתינוק שנולד אחרי 7 באוקטובר, הוא עושה את זה כי הכריחו אותו - וגם אותה הוא הופך להטבה לעצמו, שרק תגרום לו להרוויח עוד יותר כסף

שאל אמסטרדםסקי 09:00, 01.01.26

הוקלט באולפני המרכז לתרבות מונגשת

1 הפרסומת החדשה של בנק מזרחי־טפחות הרגיזה אותי מאוד. לא בגלל ההשתתפות של שגיית דקל חן, שהוחזק בשבי חמאס כמעט 500 ימים ושחרר בפברואר — אלא בגלל המוצר עצמו. זה מה שהיא מנסה למכור, וזה הטקסט שבאמצעותו היא עושה את זה: "בשנתיים האחרונות הילדים שלנו היו נקודות אור, בשבילם יצרנו את פיקדון התחלות חדשות. לראשונה בישראל ורק ללקוחות מזרחי־טפחות — משפחה שנולד לה ילד מתחילת המלחמה מקבלת מאיתנו 1,000 שקלים לפיקדון. יחד איתכם נעשה את הצעד הראשון להגשמת החלומות שלהם". ואז, על רקע הכתום של הבנק, כיתוב גדול: "הילדים לפני הכל".

אני יודע שפרסומאים ובעצם גם בנקאים הם יצורים ציניים. אבל אלה שיצרו את הפרסומת הזאת הם הציניים מכולם. "הילדים לפני הכל"??? היה מדויק יותר לכתוב: "האינטרסים של הבנק לפני הכל".

2 איך אינטרס נולד? במקרה הזה, הזרע נזרע כשבנק ישראל הכריח את הבנקים להחזיר לציבור ממש קצת מהכסף הרב שהם גבו ממנו בריביות ובעמלות מנופחות. הריביות והעמלות תמיד מנופחות, אבל בשלוש השנים האחרונות, כשהריבית עלתה, הן גדלו עוד, הבנקים נהנו וחלילה לא העלו על דעתם שהם מחויבים להחזיר משהו ללקוחות שלהם כי הם עושים כסף מהאוויר, רק כי בנק ישראל העלה את הריבית. אז הבנק המרכזי התערב, והם נאלצו לעשות משהו. בלי בנק מרכזי, הפועלים לא היה מחלק מניות ללקוחות, הלאומי לא היה מפחית את הריביות שלו, דיסקונט לא היה מעניק הטבות ללקוחות עסקיים, הבינלאומי לא היה נותן ריבית קטנטנה על חלק מהפלוס של לקוחותיו בחשבונות העו"ש — ומזרחי־טפחות לא היה יוצר את פיקדון התחלות חדשות.

הסתכלו על הרשימה הזאת. בנק ישראל הרי לא אמר לבנקים איך להחזיר כסף לציבור, הוא רק קבע כמה כל בנק צריך להחזיר, העלה רעיונות אפשריים לאיך לעשות את זה - וכל בנק בחר בעצמו איך להיענות לדרישה. וכל הבנקים מינפו את זה כהטבה מדהימה ללקוחות, בקמפיינים מתישים. זה בסדר, ובעצם זה טוב — המפקח על הבנקים בבנק ישראל רצה שהחזרת הכספים תעודד את התחרות בין הבנקים, ותחרות היא שיווק מתיש.

אבל הפיקדון החדש של מזרחי הוא, בעיניי, עדות לכך שזה לא עובד. שהתיאוריה של המפקח על הבנקים נכשלה כישלון חרוץ.

כשהבן הבכור שלנו נולד פתחנו לו תוכנית חיסכון בבנק ל-18 שנה. כעבור שנתיים הבנו שזו היתה טעות, והעברנו את הכסף לבורסה, שם חסכנו הרבה יותר. כעסתי על הבנק שלא הסביר לי מה כדאי לעשות. פתאום הבנתי שהוא לא בצד שלי

3 לכאורה, מזרחי־טפחות החזיר ללקוחות שלו סכום נאה — 1,000 שקל, לעומת רק כמה מאות בבנקים האחרים. אבל מזרחי־טפחות לא באמת החזיר את הסכום הזה. למעשה, הוא נקט פה מין עסקה סיבובית.

הנה האותיות הקטנות של המהלך: הבנק יפתח פיקדון נושא ריבית ל-10 שנים לילדים שנולדו אחרי 7 באוקטובר 2023. הריבית תהיה קבועה, לא צמודה, ותעמוד על 3%. הורים שיהיו מעוניינים לקבל את הכסף לחשבונם יוכלו לבקש למשוך אותו בשבוע הראשון מיום הקמת הפיקדון, ואם הם יפספסו את החלון הזה, הלך עליהם למשך עשר שנים — לפיקדון אין תחנות

יציאה (גם אם מוותרים על הריבית). בתום העשור, כשימשכו את הכסף, הם יגלו שהצטבר בפיקדון הזה סכום של 1,349 שקל. זהו.

כדי לא להגיע לאבסורד הזה, הבנק מציע להם, מטוב לבו, שלא ישאירו רק 1,000 שקל בפיקדון, אלא יפקידו אליו עוד כסף במשך השנים. מה, לא חבל? כבר יש פיקדון! והוא נושא ריבית! וזה החלק הכי ציני במהלך הזה — במשך כל התקופה הבנק ישתמש בכספי הפיקדונות האלה כדי להעניק אשראי ללקוחותיו. האשראי הזה, ההלוואות האלה, לא יהיו בריבית מצחיקה של 3%, אלא בריבית גבוהה בהרבה. על פי נתוני הפיקוח על הבנקים, מזרחי־טפחות מעניק כיום ללקוחותיו הלוואות בריבית של 7.4% עד 12.8% (הריבית הממוצעת היא בערך 9%).

במילים אחרות, במזרחי־טפחות החליטו לייצר כסף במעגל סגור, שיוצא מכיס אחד של הבנק וחוזר לכיס האחר. הבנק גורם ללקוחות לחשוב שקיבלו הטבה נאה, בזמן שהוא עצמו גורף לכיסו רווחים חדשים על בסיס הכסף של הלקוחות האלה, הורים טריים. זו לדעתי ההגדרה המילונית של גניבת דעת. הרי זה בדיוק אותו מהלך שהניב מלכתחילה לבנקים את רווחי השיא, שבגללם בנק ישראל דרש השבה ללקוחות — וחוזר חלילה.

לו מזרחי־טפחות באמת היה בצד של הלקוחות שלו הוא היה נותן להם הטבה אחרת — הוא היה מממן להם פגישה עם יועץ השקעות, שידריך אותם איך לחסוך לילדים באמצעות חשבון השקעות. יועץ כזה היה מספר להורים האלה שמוטב להם לדרוש את האלפייה לחשבון העו"ש שלהם, ולהשתמש בה כדי לקנות לילדים קרן סל כלשהי, בדמי ניהול אפסיים, על מדד מוביל לבחירתם. אחרי עשר שנים, כמעט בטוח שקרן כזאת היתה מניבה יותר כסף מהפיקדון בבנק.

קראו עוד ב"מוסף כלכליסט":

- [אמסטרדםסקי מגיש: המדריך ההכרחי שיחסוך לכם כסף השנה](#)
- [השבוע של אלימות הקואליציה, התנערות הממשלה, אטימות הח"כים ומניית נייס](#)
- [איזה אנשים נהיה בעקבות השימוש ב־AI? ד"ר דיוויד וויצנר משרטט תמונה מטרידה](#)

4 ההחלטה של המפקח לחייב את הבנקים להחזיר כסף נולדה בתחילת 2025, אחרי שבשנה הקודמת הבנקים רשמו רווחים אסטרונומיים של כ־30 מיליארד שקל. בנק ישראל חייב אותם להחזיר עשירית מהסכום הזה, 3 מיליארד, במשך שנתיים (מאפריל האחרון). מבחינת הבנקים, זו אפילו לא מכה קלה בכסף. הם לא מרגישים את ההטבות הזעומות שהם נותנים לנו, ואנחנו אמורים להגיד תודה.

מעבר לכסף עצמו, המטרה הגדולה יותר של המהלך היא כאמור לעורר מעט את התחרות בין הבנקים על משקי הבית, לדרבן אותם להציע ללקוחות הטבות יצירתיות כדי למשוך אותם אליהם. אבל בפועל, כשבוחנים את ההטבות שהבנקים מציעים, מבינים שאין כאן תחרות. כשמזרחי־טפחות עושה סיבוב כזה על הלקוחות, הוא מניח שהוא יכול לעשות את הסיבוב הזה. שהאוריינות הפיננסית של הציבור לא טובה מספיק כדי שאנשים יבינו שקצת עובדים עליהם. כשזה המצב, הבנקים לא באמת מתחרים על האנשים האלה. אם הבנק היה סבור שרוב הלקוחות שלו יבינו בדיוק מתי הם מרוויחים ומתי לא, ומתי מוכרים להם מוצרים גרועים — הוא היה מתאמץ להציע הטבות אמיתיות, משכנעות, שיביאו ללקוחות חדשים.

ולכן אין מנוס מהטלת מס מיוחד על הבנקים. שר האוצר בצלאל סמוטריץ' אומר את זה, וזה עולה לי בבריאות להסכים איתו על משהו, אבל נדמה לי שבמקרה של הבנקים הישראליים אין דרך אחרת. לו התחרות היתה גדולה מספיק, לא היה צורך בצעדים של בנק ישראל — הבנקים היו מציעים מלכתחילה תנאים טובים יותר ללקוחות. הם היו גובים פחות ריבית על הלוואות ואשראי ומעניקים ריבית גבוהה יותר על פיקדונות ועל הפלוס בעו"ש. אבל הם לא. ולכן יש מקום למס. לא הבינו בדרך הקלה — יבינו בדרך הקשה.

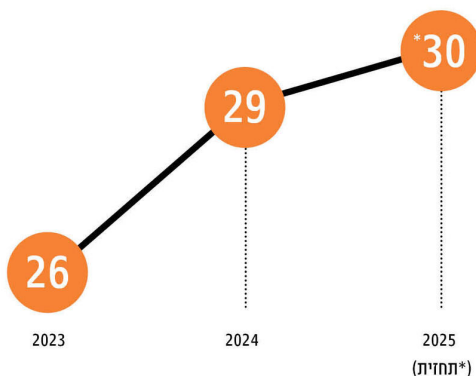
הטיעון המרכזי נגד מהלך כזה הוא שהיום הבנקים מתנהלים ללא גרעיני שליטה, כלומר הציבור הוא הבעלים שלהם — ולכן המיסוי הזה הוא פגיעה בציבור. לטעמי, זה טיעון מטופש. למעשה, הוא די דומה למעגל הסגור של הכסף שיצרו בבנק מזרחי. זה כמו שהאוצר היה גובה מאיתנו עוד אחוז במע"מ ואז מחזיר לנו חלק זעום מהכסף בקופונים לקניית חנוכיות מהודרות. אף אחד מאיתנו לא היה קונה את זה, נכון? היינו מעדיפים שלא יעלו לנו את המע"מ מלכתחילה והכסף היה נשאר אצלנו. אז אותו הדבר עם הבנקים. זה אוילי למדי להיטיב עם הציבור על ידי גביית ריביות יתר, ואז להשיב לו פרומיל מהכסף בצורת דיבידנדים (שרובם הולכים לגופי הפנסיה ולכן אם הציבור יפגוש בהם זה יהיה רק בעוד עשרות שנים). היה מוטב שלא יגבו את עשרות המיליארדים העודפים האלה מלכתחילה.

זה לא רק אוילי, הטיעון שלפיו מיסוי מיוחד על הבנקים הוא פגיעה בציבור הוא מקומם. גם אם בגלל המס של סמוטריץ' מדד הבנקים לא יעשה 76% (!) בשנה אלא רק 40%, זו עדיין תהיה השקעה מעולה לציבור.

5 כשהבן הבכור שלנו נולד פתחנו לו תוכנית חיסכון בבנק ל-18 שנה. עשינו זאת כי זה מה שעשו הורינו כשאנחנו היינו ילדים. בחלוף שנתיים, כשלמדנו קצת יותר, הבנו שזו היתה טעות, ולכן בתחנת היציאה הראשונה, כשהילד היה בן 3, משכנו את הכסף והשקענו אותו בבורסה. בזכות ההתנערות הזאת מהבנק, בחיסכון של הילד יש כבר עכשיו יותר כסף, הרבה יותר, וכך אולי העתיד שלו יהיה קל יותר. כשהבנו את הטעות, כעסתי על הבנק שלי שלא הסביר לי, ההורה הטרי, מה כדאי לי לעשות. עד אז חשבתי שהבנק בצד שלי, ופתאום הבנתי שלא, הוא רק בצד שלו. מאז החלפתי בנק, אבל זה לא משנה, בכולם השורה התחתונה זהה — אם אנחנו לא נדאג לעצמנו, הבנקים לא ידאגו לאינטרסים שלנו. אפילו כשמכריחים אותם. אולי גם זה ישתנה ב-2026. זה צריך להתחיל בהבנה שלנו, הציבור, הלקוחות. אפשר לקוות שזה ישתנה גם אצל מי שאמורים לשרת אותנו, ואם צריך לחץ מסיבי של המדינה כדי שזה יקרה — לא נבכה על זה.

הכותב הוא עיתונאי כאן חדשות

אנחנו לא מדגדגים להם

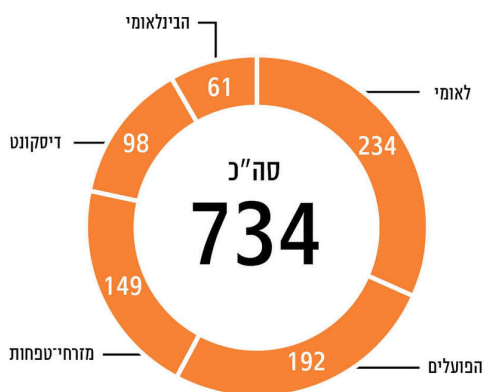
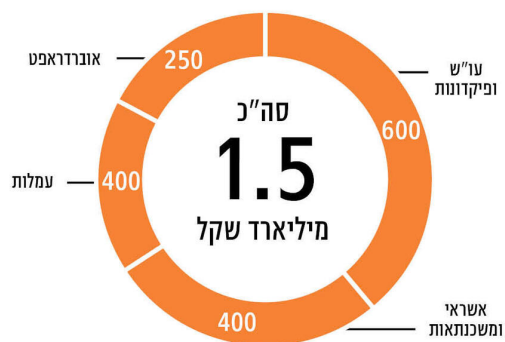

הבנקים הרוויחו כל כך הרבה...
רווח נקי בכלל המערכת הבנקאית, במיליארדי שקלים

...שמה שהם צריכים להחזיר לנו זה כלום

כמה כל הבנקים יחד מחויבים להחזיר לציבור

כמה כל בנק שילם בחצי השנה הראשונה של יישום המתווה,
במיליוני שקלים

עלות תועלת, המדור הקודם

חוסף כלכליסט כל הכתבות <<<<<<<<

כ שאל אותי על תחומי

powered by whtvr.ai

תגיות: בנק ישראל עלות תועלת מזרחי־טפחות הטבות של הבנקים